

Psykoterapi og psykoanalyse mister støtt i Statsbudsjettet

Regjeringen kutter støtten til Institutt for psykoterapi (bildet), Norsk Karakteranalytisk Institutt og Norsk Psykoanalytisk Institutt på statsbudsjettet for 2020. Foto: Institutt for psykoterapi.

Når regjeringen vil kutte den individuelle støtten til utdanning i psykoterapi og psykoanalyse, er det fare for at et grunnleggende faglig fundament i psykisk helsevern kan forvitre.

TEKST

Morten Chr. Vanberg

Bernt Stokstad

PUBLISERT 29. oktober 2019

EMNER

psykoanalyse

Psykisk helsevern

psykiatri

Gå til side 248 i Statsbudsjettet for 2020, og du kan lese at regjeringen vil kutte ut den individuelle støtteordningen «Tilskuddsordningen for psykoterapi og psykoanalyse» (TVUPP).^[1] Fem millioner kroner til utdanning i psykoterapi og psykoanalyse skal «fases ut i 2020». Det betyr at den opphører. Dette er dårlig nytt for psykisk helsevern, og for de psykiatere og psykologer som har interesse for videre utdanning i terapifagene, og ikke minst for de mange pasienter som har nytte av disse terapiformene.

Uvurderlig støtte

I 35 år har TVUPP-ordningen bidratt til at motiverte og dedikerte psykologer og psykiatere har tilegnet seg kunnskap og ferdigheter i psykodynamisk og psykoanalytisk terapi. De tre utdanningsinstituttene Institutt for psykoterapi (IFP), Norsk Karakteranalytisk Institutt (NKI) og Norsk Psykoanalytisk Institutt (NPI) videreutdanner fagpersonell, som sammen med andre effektive terapiformer som kognitiv terapi og gruppeterapi, er av uvurderlig betydning i psykiatrisk behandling.

Forskjellen er at utdanningen ved de tre nevnte instituttene er mer omfattende og dermed mer kostbar for kandidatene enn utdannelse i andre retninger. Den innebærer teoristudier parallelt med lærebehandling og veiledning, med de kostnader det medfører for den enkelte kandidat. Derfor ble den individuelle tilskuddsordningen i sin tid opprettet. Tilskuddet dekker inntil 30-40 prosent av kostnadene, mens hoveddelen av kostnaden må dekkes av kandidaten selv.

«Fem millioner kroner til utdanning i psykoterapi og psykoanalyse skal «fases ut i 2020». Det betyr at den opphører»

Hvert år får rundt 100 kandidater støtte fra TVUPP, en tildeling som skjer på vegne av HelseDirektoratet etter fastsatt regelverk. Denne støtten har vært en avgjørende faktor i rekrutteringen av kandidater. Med forslaget i Statsbudsjettet overføres midlene til de regionale helseforetakene. Når midlene slik pløyes inn i de ordinære kursbudsjettene, vil de helt eller delvis forsvinne som økonomisk incitament for de aktuelle kandidatene.

Et fundament i psykisk helsevern

Psykoanalytisk forståelse og tenkning har utgjort et grunnleggende fundament i psykisk helsevern, og er en sentral del av vår europeiske kulturarv. Ved de tre instituttene integreres teori, egenbehandling og veiledning, og de mange psykiaterne og psykologene som har en slik utdanning har vært bærebjelker i psykisk helsevern, både som behandlere og ledere. Dessuten har de stått sentralt i universitets- og utdanningsinstitusjoner. Nå er det fare for at disse fagmiljøene vil forvitte.

Psykisk helse skal være et satsingsområde, men uten støtte vil trolig rekrutteringen avta. Kvaliteten og mangfoldet i terapitilbudene endres, og pasienter som har nytte av disse veldokumenterte og effektive terapiformene blir skadelidende. Legg til nyere studier som dokumenterer viktigheten av terapeuters egenbehandling, og kuttet blir enda underligere.

Morten Chr. Vanberg, psykiater og psykoanalytiker, Utvalgsleder i TVUPP

Bernt Stokstad, psykolog og psykoanalytiker, Sekretær i TVUPP

TEKST

Morten Chr. Vanberg, psykiater og psykoanalytiker

Bernt Stokstad, psykolog og psykoanalytiker